

Aktuální léčebné vyhlídky onkologických pacientů jsou slibné

MUDr. Katarína Petráková, Ph.D.

Klinika komplexní onkologické péče, Masarykův onkologický ústav, Brno

V době, kdy jsem nastoupila do Masarykova onkologického ústavu – bude tomu již třicet let –, zde byly v provozu dvě onkologické ambulance. Jedna pro solidní nádory a jedna pro lymfomy. Trvání léčby pacientů se solidními nádory nebylo dlouhé, a tak jedna ambulance postačovala. S každým novým účinným lékem, který se nám dostal do rukou, se doba přežití pacientů prodlužovala a některým umožnila i vyléčení. Důsledkem těchto úspěchů byl zvyšující se počet pacientů v ambulantní léčbě nebo sledování. Dnes máme 17 ambulancí pro solidní nádory a jejich kapacita již nedostačuje. Často říkám pacientům, že čas hraje pro ně. Čím déle vydrží na léčbě, tím mají větší šanci dožít se nových léčebných možností.

Imunoterapie představuje v léčbě solidních nádorů asi neúspěšnější kapitolu v novém miléniu. Je účinná u většiny solidních nádorů, a to v monoterapii i v kombinaci. Zásadně změnila prognózu některých infaustních solidních nádorů, jako je např. metastatický melanom, kde u řady pacientů vede dokonce k vyléčení. Zdálo se, že některé solidní nádory, např. triple negativní karcinom prsu nebo endometriální karcinom, patří k těm „méně šťastným“ a imunoterapie jejich prognózu neovlivní. Čas však ukázal, že je to jen otázka správné sekvence léčby. Koncepce podání imunoterapie v neoadjuvanci, tedy v přítomnosti nádoru, nikoliv v adjuvanci, se ukázala být správnou cestou. Imunoterapie si našla své místo i u dalších solidních nádorů se špatnou prognózou, jako je endometriální karcinom dělohy, který se považuje za rezistentní onemocnění s vysokou mortalitou, a nádor žlučníku.

Další úspěšnou kapitolou v léčbě solidních nádorů jsou jistě inhibitory cyklin-dependentních kináz 4/6 (CDK 4/6), které jsou dnes již našťastí standardem léčby hormonálně pozitivního HER2 negativního karcinomu prsu. Tato léčba zásadně prodlouží přežití této skupiny pacientek. Inhibitory CDK 4/6 mají vlastnosti optimálního léku pro dlouhodobé užití. Jsou vysoce účinné, mají dobrou toleranci a optimální způsob podání – ve formě tablet.

Budoucnost slibuje řadu dalších účinných molekul pro onkologické pacienty. Spolu s důrazem na individualizaci léčby na základě prediktivních a prognostických markerů se tak zásadně posouvají aktuální terapeutické vyhlídky dnešních onkologických pacientů.